

СЛАВА САВЕЦКІМ УЗБРОЕНЫМ СІЛАМ!

Па волі народа

Паўвека назад на сходзе, які адбыўся па ініцыятыве і пад старшынствам таварыша Хо Шы Мина, прадстаўнікі розных марксісцкіх груп, якія дзейнічалі ў гэты час у В'етнаме, прынялі рашэнне аб стварэнні аднай камуністычнай партыі. Адрозніжжэ пасля стварэння наша камуністычная партыя пачала праводзіць вялікую работу па прапагандзе марксісцка-ленінскіх ідэй і рыхтаваць рэвалюцыйныя сілы да рашаючай бітвы. У 1945 годзе пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі наш народ здзейсніў Жывеньскую рэвалюцыю. Хутка пасля Жывеньскай рэвалюцыі, 2 верасня 1945 года была абвешчана Дэмакратычная Рэспубліка В'етнам, але імперыялістычныя сілы не хацелі страціць важную стратэгічную пазіцыю ў Паўднёва-Усходняй Азіі. Маладая Дэмакратычная Рэспубліка В'етнам вымушана была ўступіць у барацьбу супраць замежных агрэсараў, абараняючы заваёвы рэвалюцыі. Дзевяць год працягвалася барацьба з французскімі каланізатарамі і больш чым дваццаць год — з амерыканскімі агрэсарамі. І толькі ў 1975 годзе наш народ атрымаў канчатковую перамогу, наша краіна была цалкам вызвалена ад замежных захопнікаў. Адною з самых важных умоў нашай перамогі ў гэтай доўгай і жорсткай вайне з'яўляецца кіраўніцтва камуністычнай партыі і яе цесная сувязь з народам.

У цяперашні час наш народ ажыццяўляючы рашэнні IV з'езда В'етнамскай камуністычнай партыі, імкнецца як мага хутчэй стварыць матэрыяльна-тэхнічную базу сацыялізму. Гэта вельмі цяжкая задача. Сувесныя сілы імперыялізму і рэакцыі імкнуцца ўсяляк перашкодыць гэтай справе. З актыўнай дапамогай Пекіна Кампучыя развіла пагранічную вайну з нашай краінай. Але рэакцыйныя сілы не маглі доўга дзейнічаць супраць волі самога народа. Мы горача вітаем вялікую перамогу кампучыйцаў, якая прынесла свабоду і незалежнасць шматпакутнай краіне.

Мы ўпэўнены ў тым, што сацыялізм будзе канчаткова пабудаван у В'етнаме. Мы ўпэўнены ў перамозе нашай сумленнай справы, таму што ў нас ёсць моцная, выпрабаваная камуністычная партыя, якая заўсёды кіруецца марксісцка-ленінскімі прынцыпамі, прынцыпамі інтэрнацыяналізму, таму што разам з намі Савецкі Саюз і іншыя браціны сацыялістычныя краіны, усё прагрэсіўнае чалавецтва.

ФАМ ВУ ТХІНЬ, аспірант.

Гэтае выступленне аспіранта з СРВ было ўжо падрыхтавана да друку, налі прыйшло паведамленне аб вераломным уварванні кітайскіх войск на шматпакутную зямлю В'етнама. Зноў льецца кроў мірнага, працавітага в'етнамскага народа, зноў усталі на абарону бацькаўчыны верныя сыны В'етнама.

На мітынгх і сходах, якія прайшлі ў гэтыя дні на ўсіх факультэтах і ў падраздзяленнях універсітэта, выкладчыкі, студэнты і супрацоўнікі БДУ кляймаць ганьбай агрэсіўныя дзеянні пенінскіх гегемністаў, шчыра і горача падтрымліваюць пазіцыю нашай краіны, выкладзеную ў Заяве Савецкага ўрада.

ПРАЛЕТАРЫІ УСІХ КРАІН, ЯДНАЙЦЕСЯ!

БЕЛАРУСЬСКІ УНІВЕРСІТЭТ

ВЫДАЕЦЦА
3 1935 г.

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, МЯСЦКОМА, КАМІТЭТА КАМСАМОЛА І ПРАФКОМА БЕЛАРУСКАГА ОРДЭНА ПРАЦОУНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА ДЗЯРЖАУНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ У. І. ЛЕНІНА

№ 6 (1232) ● 22 лютага 1979 г.

Цана 2 кап.

СТАРОНКІ ПАМЯЦІ

У азнаменаванне Дня Савецкай Арміі камсамольская арганізацыя і пярвічная арганізацыя кнігалюбаў бібліятэкі правялі канферэнцыю чытачоў па кнізе Л. І. Брэжнева «Малая зямля».

Карыснасць канферэнцыі не толькі ў яе пазнавальным і выхаваўчым значэнні. Гэта канферэнцыя стала своеасаблівай школай для маладых бібліятэкараў па набыццю вопыту правядзення масава-выхаваўчай работы са студэнтамі.

Выступаючыя падрыхтавалі цікавыя, грунтоўныя даклады. Аб усебаковым абагульненні вопыту партыйна-палітычнай работы ў гады Вялікай Айчыннай вайны ў кнізе «Малая зямля» расказала С. Запольская. «Малая зямля» — увасабленне подзвігу савецкага народа — так назвала свой даклад Т. Пякарская. Вобраз кіраўніка мас як прыклад беззапаведнага служэння справе партыі раскрыла ў сваім выступленні Т. Куніцкая. Цікава раскрылі свае тэмы Т. Касьянава, І. Ратікава, І. Вардзян, Н. Сяргеева, Л. Шпартова.

А. СЯНЬКЕВІЧ.

ТВОЙ АДПАЧЫНАК

Праімчаліся канікулы, зноў лекцыі, практычныя семінары. І не паспееш азёрнуцца, як экзамэнацыйная сесія зноў прыйдзе да цябе. Для паспяховай заняткаў неабходны і добры адпачынак. Як ён быў арганізаван у перыяд зімовых студэнцкіх канікулаў?

Студэнты (каля 100 чалавек) знаходзіліся ў дамах адпачынку Беларусі: «Буг», «Беларусь», «Пухавічы», «Лясныя азёры», «Нарач», на турбазе «Браслаўскія азёры». 14 студэнтаў накіравалі сваё здароўе ў санаторыяў краіны: у Сочы, Друскенінка, Краснадарскім краі, у Беларусі.

76 студэнтаў адпачываюць у міжвузаўскім санаторыі-прафілакторыі.

Але, напэўна, самы лепшы — гэта актыўны адпачынак. Больш 1000 студэнтаў прайшлі турысцкімі маршрутамі нашай Радзімы: гэта зорныя паходы, агітпрабегі, прывесчанцы выбарам у Вярхоўны Савет.

Лепшы прафсаюзнаы актывісты пабывалі ў гарадах нашай краіны — Маскве, Адэсе.

Р. СМАЛЕНСКАЯ.

А. Алешка, Л. Бузак.

І вось выступленне аўтара. Ён расказаў крыху аб сабе, аб дзяцінстве і працоўных гадах у Петраградзе, дзе ён стаў сведкай і ўдзельнікам Кастрычніцкай рэвалюцыі, аб сваім салдацкім шляху, які пачаўся з 1915 года, аб літаратурнай дзейнасці. Але падрабязней — аб баях за Беларусь, аб вызваленні Мінска, аб людзях, якія ішлі цяжкімі франтавымі дарогамі, аб іх штодзённым ратным подзвігу. І гэтыя жывыя словы знаходзяць водгук у сэрцах юнакоў і дзяўчат, што сабраліся зараз у аўдыторыі. Таму, што памяць дзядоў і бацькоў — неўміручая спадчына нам, моладзі.

Канферэнцыя чытачоў была праведзена аддзелам камплектавання бібліятэкі БДУ сумесна з грамадскімі арганізацыямі геафака і кафедр рускай савецкай літаратуры фільфака. Да яе была падрыхтавана кніжная выстаўка «Герачыныя біяграфіі».

Т. САХАШЧЫК.

НЯДАУНА ў будынку гарадскога ДТСААФ адбылася ўрачыстая сустрэча, прысвечаная месячніку абарона-масавай работы і Дню Савецкай Арміі, слухачоў падрыхтоўчага аддзялення з ветэранам Вялікай Айчыннай вайны, начальнікам ДТСААФ генерал-маёрам Паўлам Міронавічам Машэравым.

Павел Міронавіч расказаў аб слаўным паходзе Савецкіх Узброеных Сіл у гады Вялікай Айчыннай вайны, аб тых бітвах, якія паклалі пачатак карэннаму пералому ў ходзе вайны, аб праслаўленых палкаводцах, з якімі ў свой час яму давялося ваяваць. Ён, у прыватнасці, падкрэсліў: «Усім нам вядомы магучы сучасны Савецкіх Узброеных Сіл, іх гуманныя мэты і задачы па абароне рубяжоў нашай Радзімы. Не цяжка аданіць і тую вялікую ролю ДТСААФ, якую яно адыгрывае ў падрыхтоўцы кадраў для Савецкай Арміі, Авіяцыі і Ваенна-Марскога Флоту. Штогод тысячы абучаных прызыўнікоў уліваюцца ў рады

Узброеных Сіл СССР, што садзейнічае хуткаму асваенню і складанай тэхнікі і засваенню мінімуму падрыхтоўкі для выдзялення сучаснага бою.

Як вядома, імперыялістычныя колы разгортваюць кампа-

Для таго, каб спакойна працавалі савецкія людзі, закліканы на службу міру Савецкіх Узброеных Сіл.

Прысутныя горача падзякавалі выступаўшаму, пажадалі яму моцнага здароўя. У канцы

не на канферэнцыі чытачоў па сваёй кнізе «Асколкам абарванае жыццё» з вершаў аб тым, што франтавыя дарогі і навалыныны гады «след оставят на сердце, словно танк на земле».

У ГАСЦЯХ У ВЕТЭРАНАУ

ні па падрыхтоўцы новай, ядзернай вайны. Некаторыя заходнія ідэолагі, каб апраўдаць гонку ўзбраення і свае антыміралюбівыя пазіцыі, выступаюць з «растлумачэннямі», што вайна — вынік прагрэсу чалавецтва. Гэту легенду ўзяў на ўзбраенне і Пекін у сваіх гегеманісцкіх выступленнях. Але яны, мабыць, забыліся, чым абышоўся «прагрэс» Вялікай Айчыннай вайны для двух японскіх гарадоў. І, здаецца, не хочучь зразумець, што тоіць у сабе сучасны «прагрэс» ядзернай зброі.

сустрэчы быў паказан фільм аб вызваленні Беларусі і сучасным становішчы Узброеных Сіл СССР.

В. ЛОМШЫК,
слухач падрыхтоўчага аддзялення.

ПАВІНШАВАУШЫ студэнтаў геафака з наступаючым святам Савецкай Арміі, генерал-маёр інжынерных войск, ветэран, шэдка стварэння і развіцця нашых Узброеных Сіл, пісьменнік М. І. Аляксеў пачаў сваё выступлен-

Сляды на сэрцы... Яны вечныя для ветэранаў, вечныя, як вялікі подзвіг савецкага народа-пераможцы ў вайне з фашызмам. Уступным словам аб гэтым неўміручым подзвігу адкрыў канферэнцыю кандыдат філалагічных навук, дацэнт У. С. Карабан.

З абмеркаваннем кнігі пра выдатнага ваеннага дзеяча, генерала арміі, двойчы героя Савецкага Саюза, камандуючага войскамі 3-га Беларускага фронту І. Д. Чарняхоўскага выступілі першакурснікі геафака С. Юдаеў, У. Каваленка,

У ПРАДМОВЕ да адной са сваіх кніг Васіль Быкаў так вызначыў свой пункт гледжання на адлюстраванне вайны: «Гэта не прыгожае апісанне незвычайных падзвігаў бястрашных багатыроў, гэта — некалькі будняў вайны, маленькіх кропель у неабсяжным моры барацьбы, якое да краёў было поўна тады і людскімі слёзамі і людской крывёю».

Тэме вайны прысвечана і новая апавесць Васіля Быкава «Пайсці і не вярнуцца», надру-

ён даўно ведаў, што калі прыслухоўвацца да згрызотаў сумлення, дык хутка адкінеш капыты. Не так проста з гэтай штукай, якую завуць сумленнем, спакойна пражыць мірны час, не кажучы ўжо пра вайну. Бо тут — барацьба, дзе пануе адзін закон: хто каго». І ўжо зусім неверагоднымі здаюцца яго думкі аб наступленні Савецкай Арміі пад Сталінград. «Горад, які, на ягоную думку, даўно павінен быў здацца, прынёсшы людзям канец гэтай пракалятай вайне, гэты

К. Цыбульскі

КОЛА МІРУ

Храмы цудоўныя калакаламі,
Вуліцы поўныя смеху дзіцячага,
Хаты з чубатымі камінамі,
Вусны твае такія гарачыя.
Лісце яшчэ ліпкае, валюм
рабіны,
Поплаў за вёсачкай у новым
паркалі,
Погляд вачэй тваіх светла-сініх,
Коней іржанне з вачыстых
даляў.

Храмы цудоўныя — каменнай
глыбай,

Прысак ад саду, зацвіўшага
сёння.
Не!!! Мне б рукой засланіць
планету.
Сад, каб дыміўся вось так
наўкола.
Вечна б круцілася міру кола —
З вуснамі любай і смехам
дзетак.

Л. Юнчик

ПОСЛЕДНИЙ РУБЕЖ

Я, отдохнуv, вставал
с лежанкі,
Брал автомат і шёл на пост,
Шагая следом за сержантом,
Расправив плечи в полный рост.

И возвращался в караулку
Сержант, оставив ночь со мной.
Шаги его звучали гулко
В неспящей тишине ночной.

Я два часа со всей Россией,
Казалось, был наедине.
Нес службу бодро —
не разнйей,—
Слух напрягался в тишине.

А приходил сержант и кратко:
«Ну, все в порядке?» — говорил
И, уводя меня обратно,
Он взглядом лишь благодарил.

Тогда казалось, что счастливей
Не буду никогда уже
В колючий ветер, снег и ливень
Я на переднем рубеже.

ДАРОГА...

(Рэцэнзія на апавесць В. Быкава «Пайсці і не вярнуцца»)

каваная ў трэцім і чацвёртым нумарах часопіса «Маладосць» за 1978 год.

Занесенае снегам балота. Збіўшыся з дарогі, брыдзе партызанскай разведчыца Зося Нарэйка. Вецер са снегам сцяе ў твар, дзяўчыну ахоплівае беспрычинны страх. На першы погляд яна здаецца кволай, бездапаможнай: і цераз рэчку без дапамогі Антона яна не змагла перабрацца, і ледзьве не замерзла ў полі пасля «ледзяной ванны». Ды і што, здаецца, можа чалавек у 19 год. У светлую пару маладосці менш за ўсё думаецца аб смерці, аб выпрабаваннях, якія сустрэнуцца на шляху. Усім сваім некранутым дзявочым сэрцам паверыла Зося ў каханне Антона, як сланечнік да сонца, пацягнулася яна насустрач яго пачуццю. Але не пуцяводнай зоркай стала для Зосі каханне Антона. Не аб такім шчасці марыла яна марозным ранкам у аборы. Не толькі жонкай павінна была яна стаць для Галубіна, але і залогам яго адданасці «новаму парадку». Балюча ўдарылі словы Антона, не магла яна прыняць яго будучыні. Нельга! Нельга так жыць! ...Але ж нельга і выкрасціць вось так адразу з сэрца гэтага чалавека, які зусім нядаўна быў для яе самым дарагім. Зоська помніць яшчэ такія хвалючыя словы прызнання, помніць яго дужыя, ласкавыя рукі. Помніць... Не, ён не мог гаварыць сур'эзна такія жудасныя рэчы!

Хто ёсць хто? На досвітку на папялішчы спаленага немцамі хутара адбываецца пераўтварэнне. «Малеча» — дзяўчына з такім невялікім жыццёвым вопытам аказваецца намога мацнейшай за бравага партызана Антона Галубіна. З малаком маці ўвайшла ў яе вера ў непераможнасць свайго народа. І Антон...

Быкаў паказвае, што не размова паліцай, якую падслухаў Антон, паслужыла тым штуршком, што прымусяў яго пайсці на здраду свайму народу, любімаму чалавеку. Зрада Антона — вынік усяго яго жыцця. Пад лічынай партызана хаваўся прыстасаванец, бязлівец, які дражжаў за сваю шкуру: «Няхай цяпер паваюць іншыя». А яму патрэбна паслухмяная жонка, кароўка і свая зямля.

Аўтар поўнасьцю раскрывае перад намі аблічча Галубіна. Жыць, жыць, жыць цаной любых ахвяр. Не зважаючы ні на што, ідзе ён да свайго мэты. Хітрасць, грубасць, пабоі — усё дапусціма. «Сумленне? Калі-небудзь, ён не стане бажыцца, што сумленне яго спакойнае. Было трохі няёмка, нешта яго трывожыла. Але што рабіць?

горад, аказваецца, не толькі ўтрымаўся, але яшчэ і даў у зубы немцам. Цяпер там наступленне, вайна доўжылася, перамога яшчэ невядома каму дастанецца».

Імгненна мяняюцца паводзіны Антона. Цяпер ён імкнецца паказаць сябе партызанам, арыштаваўшы яго з Зоськай, з найлепшага боку. Ды і з Зосьяй лепш за ўсё памірыцца. Што было — тое былім парасло. І не можа Антон зразумець, злучыцца, чаму Зося стала такая упартая. «Во ўжо даў бог звязца з гэтым упартым дзяўчом, з якім немагчыма нават дамовіцца». Ён нават абвінавачвае яе ў свайй здрадзе. «Ён памятаў толькі зробленае ім дабро і абураўся ад думкі, што за гэта яго дабро яна імкнулася адплаціць яму злом...».

Па здрадніку гримнуў стрэл. «Во! Так будзе лепей!»

...Неверагодным здаецца Антону, што Зося засталася жыць. У роспачы мітусыцца думкі ў галаве здрадніка. Хто? Хто вінават ва ўсім? «Ён бачыў нямала віноўнікаў сваіх няўдач, сярод каторых, аднак, не было яго самога. У даным выпадку насаперак яму недарэчным чынам стала партызанская разведчыца Зося Нарэйка, віноўніца ўсіх яго бед».

Як тапелец за саломітку схпіўся ён за апошні паратунак, які даў яму лёс. Жыць, жыць, жыць! Для Антона — зберагчы сваю шкуру. Для Зосі — урадваць жыццё іншых. Знясіленая, залітая крывёю «малеча» жыве толькі адной думкай: папярэдзіць партызан аб здрадзе Антона, даць магчымасць іншым зберагчы жыццё, нават цаной свайго.

Круг замкнёўся. Усё стала на сваё месца. Дылема: хто ёсць хто? — вырашана. І рашае яе Быкаў не прамалінейна, не навязваючы гатовыя вывады, думкі чытачу. Паступова, крок за крокам, ад адной рысы, ад зусім, на першы погляд, непрыкметнага штрыха вядзе ён нас да разумення сапраўднай каштоўнасці чалавечай асобы.

Дарога... Яна працягнулася з партызанскага атрада да здрадніцкага стрэлу ў вячэрнім змроку каля вёскі Князьводцы. Гэта не проста дарога па роднай беларускай зямлі, якую топча каваны бот нямецкага салдата. Гэта дарога, на якой адбываецца змаганне чалавечнасці з бесчалавечнасцю. Письменнік паказвае сваіх герояў у самай адказнай сітуацыі, іх паводзіны ў часіну суровых выпрабаванняў, калі ў чалавеку, як пры бліскавіцы, выяўляецца ўсё, што ёсць у яго душы.

А. КАЗЛОВА.

А што, калі ўсё гэта атамным
грыбам!!!
Усё — і нічога на сонечных
гонах...

А. Усеня

САЛДАТЫ

— Салдаты! У вёсцы салдаты!
Разносіцца тупат ног.
На вуліцу хлапчаныя
Высыпалі, як гарох.
А што ім, гарэзам, трэба?
Забавіцца б ля салдат.
Яны пражывуць без хлеба —
Убачыць бы аўтамат!
Прывераць сабе пілотку,
Шчасліва на свет зірнуць.
І ў радасці той дрыготкай
Да раніцы не заснуць...

У зваленні.

Фота Я. МЯЦЕЛІЦЫ.

М. Давидюк

МИГ АТАКИ

О, миг атаки,
как он жуток...
Но отрываясь от земли,
Вы тысячу военных суток
В атаки яростные шли.

Вы задыхались на пригорке,
У верб, в тугом кольце огней.
И пот солдатской гимнастерки
Не зря был соли солоней.

Из камня высечены плиты,
В века впечатана звезда.
Встают плотины из гранита,
В тайгу вклинились города.

Не разучилось улыбаться
Нам солище с занятых высот,

И тот, кому сегодня двадцать,
Атакой дышит и живет.

От красоты сгорают маки,
Плывет безбрежность за
кормой...
О, миг, победный миг атаки,
Ты — ради вечности самой.

НА УЧЕНИЯХ

Ему и впрямь теплее стало,
Как будто вьюга стихла вдруг,
И не валила с ног усталость,
Не обжигала стужа рук.
И рвался он к высотке снова,
Хоть вьюга злилась:

— Погублю!..

А ведь всего одно лишь слово
Успел прочесть в письме:
— Люблю!

НАШ АДРАС

220080. Мінск-80, Універсітэцкі гарадок, геаграфічны корпус, п. 14. Тэлефон 22-07-19.